

den Frihed, at Præsterne deltog i Afstemningerne, det er ikke lovligt, men det er sket. I Lolland-Falsters Stift, har det fra Monrads Tid været saaledes, at Landemødernes Forhandlinger stode aabne ikke blot for Præster, men ogsaa for Lægfolk, og jeg har i de Aar, jeg har været der, gjort, hvad jeg kunde, for at faa Lægfolk til at møde og deltage i Forhandlingerne, og hver Gang en Lægmand har taget Ordet, er han bleven hørt med den allerstørste Opmærksomhed og Paaskønnelse ogsaa af de tilstedeværende Præster. Dette var Anledningen til, at jeg ønskede at faa dannet en fuldstændig Repræsentation uden nogen som helst Myndighed til at tage Beslutninger, som kunde have nogen Gyldighed, men en Forsamling af Stiftets Biskoper og Provster, valgte Præster og valgte Lægmand i lige saa stort Antal som gejstlige, for at de sammen kunne forhandle kirkelige Anliggender og paa den Maade vække Sans for kirkelige Forhold i Menighederne, og for at der kunde danne sig en offentlig kirkelig Mening, uden at den dog havde nogen som helst lovmæssig Gyldighed. Jeg maa tilstaa, at jeg synes, det maatte være behageligt ogsaa for de politiske Forsamlinger, at de kunne faa at vide, hvad Kirken mente om kirkelige Forhold, naar det ikke blot var Præster, men ogsaa Lægfolk, der udtalte sig. Dette tror jeg er en fuldstændig uskyldig Sag.

Nu skal jeg til Slutning over for det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds udtale min Anerkendelse af, hvad han udtalte om, at han var villig til og ønskede Forhandling, idet jeg haaber, at dette ogsaa maa gælde om de Forhold, der henhøre under mit Ministerium. Jeg skal befitte mig paa altid at vise mig villig dertil.

Jeg vender mig saa til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (M. Klausen). Her maa jeg desværre sige, at jeg har Følelsen af, at det ikke vil være saa let for os at komme til Forhandling og Forstaaelse om kirkelige Spørgsmaal. Jeg skal imidlertid sige nogle ganske faa Ord til ham. Naar det højterede Medlem ankede over, at der var foreslaaet paa ny 240,000 Kr. til Kirker i København, skal jeg paa dette Standpunkt af Forhandlingerne nøjes med at sige, at naar der paa hver Finanslov forlanges og hidtil er blevet bevilget betydelige Beløb til Kirker uden omkring i Landet, forekommer det mig, at det vilde ikke være uretfærdigt, men derimod fuldt retfærdigt og billigt, at der ogsaa tages Hensyn til Trangen til

Kirkebygninger og Trangen overhovedet til kirkelig Betjening i København. Jeg ved nok, at der er en stor Del af Københavns Befolkning, som ikke forlanger det, men tværtimod modsætter sig det, men der er ogsaa en stor Del af Københavns Befolkning, som i høj Grad ønsker det. De store Ofre, som Privatmænd have bragt for denne Sag, turde dog vidne for, at der er meget store Dele af Befolkningen her i København, hvem det ligger meget alvorligt paa Sinde. At tilbagekalde den Tilfaldelse, som var bleven givet til Indsamling til københavnske Kirker rundt om i Landets Kirker, er en Sag, jeg ikke skal indlade mig videre paa. Da den er bleven givet ved kgl. Resolution for et Tidsrum af 10 Aar, ligger det jo i Sagens Natur, at den ikke kan tilbagekaldes. Naar det ærede Medlem og jeg saaledes næppe kunne blive enige paa dette Omraade, er der derimod et andet Omraade, hvor det glæder mig at kunne sige til det ærede Medlem, at jeg ikke blot er enig med ham, men at jeg endogsaa en Maanedstid før, han har bragt Sagen frem her, allerede har bragt denne Sag i Gang. Naar der er Tale om Oprettelse af Børnehjem for fattige, forsømte og forældreløse Børn, er det en Sag, jeg har den allerstørste Kærlighed til, og jeg har, som sagt, allerede for en Maaned siden sat denne Sag i Gang i Ministeriet. Jeg skal dog tilføje, at Sagen ikke har ligget uænsset hen paa Ministeriets Loft, men at den allerede har været Genstand for en omfattende Forhandling. Det er imidlertid et Forhold, hvorom der ogsaa maa forhandles med et af de andre Ministerier. Men jeg haaber nok at skulle faa Sagen fremmet saaledes, at den kan bringes frem for Finansudvalget allerede i den 2den Behandling.

Maa jeg derefter henvende mig til det ærede Medlem for Københavns Amts 3dje Valgkreds (Oscar Hansen). Cirkulæret om Skrivning har jeg jo allerede talt om. Det ærede Medlem ankede over den Måde, hvorpaa Skolebøger anbefales af Ministeriet, og han sammenlignede det med, hvad der vilde være Tilfældet, hvis Kunstsagerne paa vore Udstillinger vare mærkede med Ministeriets Mærke. Dog den Sammenligning passer efter min Mening ikke fuldstændig paa dette Punkt. Den vilde vist nok have passet bedre paa det følgende Punkt, hvor det ærede Medlem talte om videnskabelige Arbejder, der udgives saaledes, at der paa Titelbladet staar: Ud-givet med Kultusministeriets Understøttelse. Thi med Hensyn til Skolebøger maa der